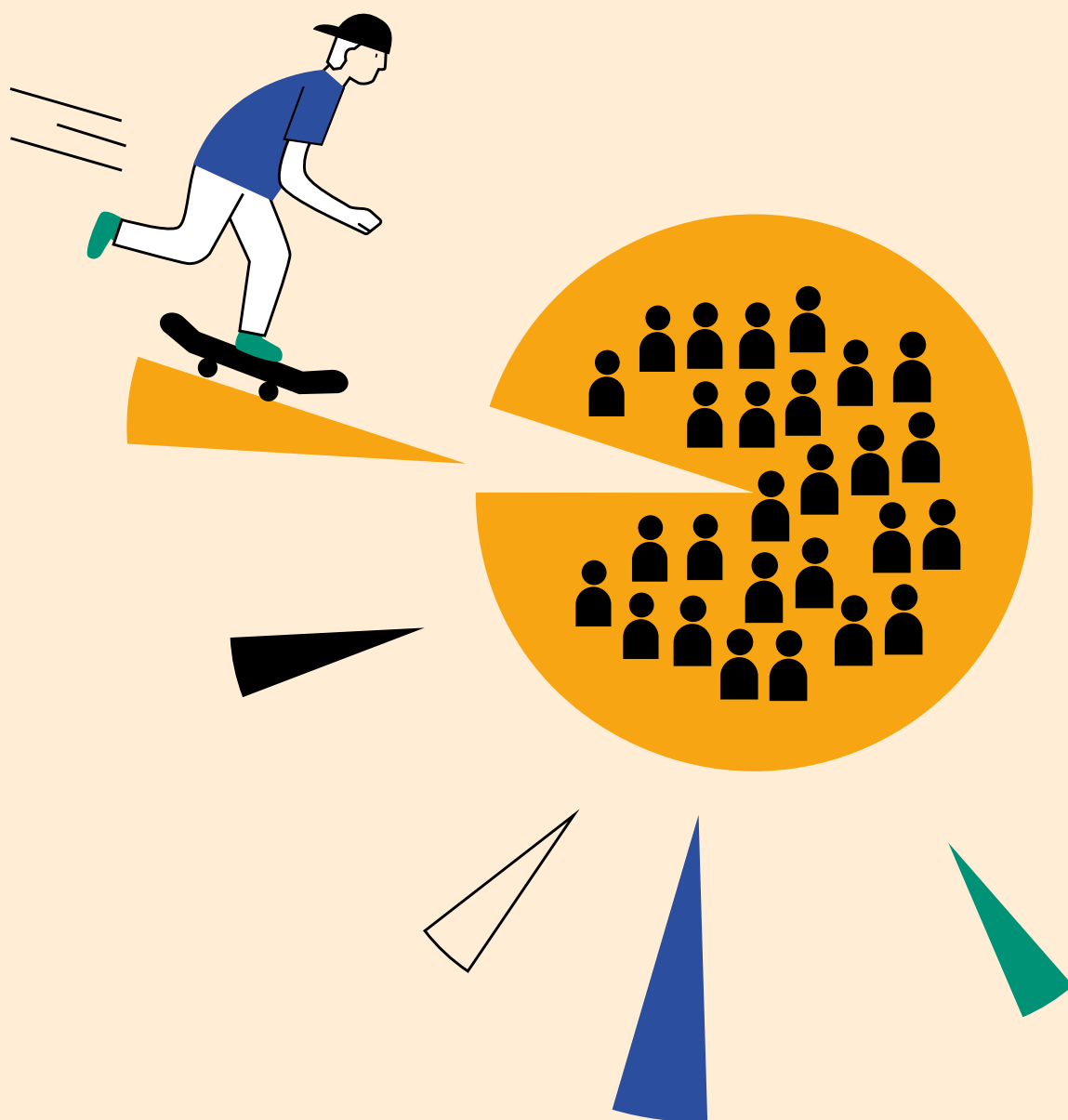

Investeren in aanwezigheid

Sleutel voor studiesucces

‘Je was te laat vanmorgen, maar wat fijn dat je er bent!’ Bij het college Sociaal & Pedagogisch Werk van roc Albeda College in Vlaardingen ligt de focus niet op verzuim, maar juist op aanwezigheid. Met persoonlijke aandacht en een positieve benadering worden studenten zo goed mogelijk ondersteund en gemotiveerd om aanwezig te zijn in de lessen, om de kans op studiesucces te vergroten.

Tekst Eveline aan de Wiel **Illustratie** Welmoet de Graaf

Aanwezigheid heeft binnen Albeda al langer de aandacht, vertelt beleidsadviseur Annelise Sprenger. ‘Wij zeggen niet snel tegen een student: je mag niet verzuimen, want dan breek je de regels. Maar eerder: ik vind het belangrijk dat je er bent, zodat je leert wat je nodig hebt voor je latere beroep en je je diploma kunt behalen. Want daarvoor moet je wel de lessen bijwonen. We zijn ervan overtuigd dat studiesucces en aanwezigheid nauw met elkaar samenhangen.

Als beleidsadviseur houdt Annelise Sprenger zich onder meer bezig met het aanwezigheidsbeleid. ‘Ik verduidelijk de regelgeving, deel good practices en breng mensen met elkaar in contact. Maar binnen die kaders hebben de verschillende colleges veel autonomie: beslissingen over bijvoorbeeld het budget voor de verzuimaanpak worden per onderwijsteam genomen.’

Iedere student in beeld

Albeda College Sociaal & Pedagogisch Werk in Vlaardingen maakte de keuze om te investeren in een fulltime verzuimcoördinator. ‘Er speelt natuurlijk veel rondom verzuim’, verklaart onderwijsleider Korine Gilijamse. ‘En we merkten dat de aandacht voor aanwezigheid veel van onze studieloopbaanbegeleiders (slb’ers) vraagt. Een slb’er met twee klassen moet al snel vijftig studenten volgen. Dat is heel veel werk. En dat komt voor een slb’er allemaal nog eens bovenop de andere taken.’

Het onderwijsteam besloot oud-student Mina Mahit aan te stellen als verzuimcoördinator. ‘Zij is een soort schakel tussen de student en de slb’er’, legt Korine Gilijamse uit. ‘Als voormalig student van de opleiding Sociaal werker staat ze dicht bij onze studenten. Ze ondersteunt de slb’ers door

contact op te nemen met studenten die een les missen, maar zit diezelfde slb’ers ook achter de broek aan als er een actie moet worden uitgevoerd die even blijft liggen. Zo houden we iedereen goed in beeld.’

Als oud-student kan Mina Mahit de studenten nét even anders benaderen dan een slb’er, beseft Korine Gilijamse. ‘In het contact met een slb’er zijn studenten al snel bang om beoordeeld te worden, om een negatief studieadvies te krijgen. Het contact met Mina is laagdrempeliger. Zij kan het vertrouwen winnen om het gesprek te voeren vanuit de vraag: wat heb jij nodig om ervoor te zorgen dat je weer naar school kan? Wij geloven dat aanwezigheid de sleutel is tot studiesucces. Maar dan moet je er wél zijn. We kunnen je niet iedere ochtend met een busje thuis ophalen. Maar eigenlijk is Mina dat busje.’

‘Wat heb jij nodig om ervoor te zorgen dat je weer naar school kan?’

Aanwezigheid beloond

Enthousiast vertelt Mina Mahit over haar functie. Om aanwezigheid te stimuleren, bedacht ze een beloningssysteem. Op een bord in de gang noteert zij van iedere klas wekelijks de aanwezigheidspercentages van afgelopen week en de week ervoor.

Iedere periode van tien weken wint de klas met de hoogste aanwezigheid een budget van 50 euro. Om klassen te motiveren, is er eenzelfde prijs voor de klas die de hoogste stijging heeft behaald.

Het bord werkt, bevestigt Muna Osman, eerstejaars student van de opleiding Sociaal werker. ‘In de klas spreken we elkaar aan. “Waar was je gisteren? Niet te laat komen hè?” Tijdens een les over groepsdynamiek hebben we een plan bedacht om onze aanwezigheidspercentages te verhogen: als iemand te laat komt, moet de hele klas push-ups doen. Dat is grappig, maar het motiveert ook om op tijd te komen.’

Het prijzengeld mag een klas besteden aan een uitje of een lunch. ‘Laatst ging een winnende klas van dat budget samen schaatsen’, vertelt Mina Mahit. ‘Dus in plaats van straffen voor afwezigheid, belonen we de studenten voor hun aanwezigheid.’

‘Ik wil vooral dat studenten zich gezien voelen,’ legt Mina Mahit uit. ‘Dus ook de studenten die wat extra’s nodig hebben of iets naars meemaken. ‘Na de aardbeving in Turkije en Syrië stuurde Mina bijvoorbeeld een kaartje naar alle studenten van wie ze wist dat zij familieleden hadden verloren’, illustreert Korine Gilijamse. Zo’n gebaar wordt gewaardeerd, merkt Mina Mahit. ‘Soms komt een student daar later op terug: bedankt, dat was echt wat ik nodig had.’

Teameffort

Toch is de aanwezigheidsaanpak niet van Mina Mahit alleen, benadrukt ze. ‘Het is een investering van het hele team. Verzuim, of eigenlijk aanwezigheid, is van ons allemaal.’ Dat beaamt ook de

onderwijsleider. 'Het is niet alleen de goede aanpak van Mina, maar het is ook de effort van de roostermaker, die ervoor zorgt dat er geen tussenuren zijn. En het is de inzet van de vakdocenten, die ervoor zorgen dat er echt iets te halen valt in de lessen. En ook van de collega's van de administratie die afwezigheid registreren.'

Als een student niet aanwezig is, dan pakt Mina Mahit de telefoon. Ze merkt dat de coronatijd veel impact heeft gehad op jongeren. 'Veel studenten worstelen met een gebrek aan motivatie. Ze hebben maandenlang lessen gevolgd vanuit huis, en nu worden ze weer fulltime op school verwacht. Dat vraagt best veel van ze. Maar bij ons worden studenten opgeleid voor een sociaal beroep. Ook dan is aanwezigheid heel belangrijk, dus daar bereiden we ze zo goed mogelijk op voor.'

Voor studente Muna is het contact met Mina Mahit een goede stok achter de deur. 'Op de middelbare school moesten je ouders je afmelden, maar op het mbo kun je dat zelf doen. Je hebt zelf in de hand of je naar school gaat. Die zelfdiscipline is even wennen. Maar ik weet dat ik een telefoontje van Mina kan verwachten als ik me verslaap. Dat motiveert wel om op tijd te komen.'

Soms speelt er meer. Mina Mahit merkt dat de multiproblematiek groeit. 'In een open gesprek leggen we alles op tafel. Wat motiveert je? Wie zijn je supporters? Wat zou je willen worden? Samen bedenken we wat daarvoor nodig is. We hebben binnen de school allerlei mogelijkheden om studenten te ondersteunen, van schoolmaatschappelijk werk en peercoaches tot een structuurklas voor jongeren met autisme. Soms heeft een jongere even tijd en ruimte nodig om in zichzelf te investeren. Bijvoorbeeld door eerst een GGZ-traject te doorlopen om een depressie aan te pakken, om daarna goed voorbereid terug te kunnen komen en de kans op studiesucces te vergroten.'

Sparren met Leerrecht

Korte lijntjes binnen én buiten de school zijn voor Mina Mahit heel belangrijk. Iedere week sluit ze aan bij het begeleidings- en ondersteuningsoverleg, samen met schoolmaatschappelijk werk, de onderwijsleider en de coördinator begeleiding en ondersteuning. Eens in de twee weken sluit ook RMC-trajectbegeleider Dennis van der Lugt van Leerrecht (de organisatie voor leerplicht en voortijdig schoolverlaten in Maassluis, Vlaardingen en Schiedam) aan bij het overleg. Maar ook buiten de overlegmomenten belt Mina Mahit regelmatig met

Dennis van der Lugt. 'Elke student is anders. Het is fijn om te kunnen sparren: ben ik op de juiste weg?'

Het nauwe contact met Leerrecht is heel waardevol, vindt ook onderwijsleider Korine Gilijamse. 'Laatst had een leerplichtambtenaar een dossier gesloten. Dat begrepen wij niet, want het ging niet goed met die student. Maar Dennis kon de beslissing goed toelichten, gaf ons tips mee en stelde voor om de student preventief uit te nodigen. We gaan elkaars taal steeds beter begrijpen. Dus in plaats van dat we elkaar bozig aankijken en een leerplichtambtenaar zegt "nu doet de school weer niet wat er in de wet staat", gaan we in gesprek over wat die wet betekent en hoe wij die interpreteren. Dat is ontzettend waardevol.'

Ook voor Dennis van der Lugt is het nauwe contact met de school prettig. 'We zijn goed op elkaar ingespeeld, met wederzijds respect voor kennis en kunde. Ik weet dat de school iedere jongere in beeld heeft. Mina en haar collega's doen er alles aan om jongeren te helpen aan een mooi diploma. En op het moment dat er meer nodig is, weten ze ons te vinden. Dankzij die goede samenwerking kunnen wij het estafettestokje precies op het juiste moment overnemen. Zonder dat wij dingen doen waar de school beter in is. Of het risico lopen dat we te laat in actie komen.'

Gezien worden motiveert

De aanwezigheidscijfers van Albeda College Sociaal & Pedagogisch Werk in Vlaardingen zijn hoog. Het onderwijsteam weet verzuim proactief om te buigen naar aanwezigheid, merkt ook Dennis van der Lugt. 'Zij zien het echt als een kans om vooral te motiveren en te kijken naar mogelijkheden om jongeren verder te helpen. Ook als er meer nodig is. Door die positieve benadering slagen zij erin om studenten zich thuis te laten voelen op school. Dat geeft een knus gevoel. Studenten voelen zich gezien. Dat is wat jongeren nodig hebben.' 🍷

Meer informatie

'De verzuim-coördinator is een soort schakel tussen de student en de sb'er'

